โฆษณา เสี่ยงโชค ชิงรางวัล

กฤดิกร แจ่มตระกูล
นักประชาสัมพันธ์

ในยุคที่การตลาดไม่ได้สู้กันด้วยคุณภาพสินค้าเพียงอย่างเดียว "การเสี่ยงโชคชิงรางวัล" (Lucky Draw) กลายเป็นเครื่องมือทรงพลังที่แบรนด์นำมาใช้เพื่อดึงดูดใจผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม กิจกรรมที่ดูสนุกสนานเหล่านี้มีข้อกำหนดทางกฎหมายที่เคร่งครัดรองรับอยู่ หากดำเนินการไม่ถูกต้อง "แคมเปญสุดปัง" อาจกลายเป็น "คดีความอาญา" ได้ในพริบตา พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระบุว่าการจัดให้มีการแถมพกหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคในการประกอบกิจการค้าต้องได้รับอนุญาตก่อน เจตนารมณ์ของกฎหมายนี้คือการป้องกันไม่ให้ผู้ประกอบการใช้กุศโลบายมามอมเมาประชาชนจนเกินขอบเขต หากฝ่าฝืนจัดชิงโชคโดยไม่มีใบอนุญาต มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับตั้งแต่ 50 บาท ขึ้นไปจนถึง 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม คุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับรางวัลตามที่โฆษณาไว้จริง ไม่ใช่การตั้งรางวัลหลอกลวงเพื่อปั่นยอดขาย หากฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เพื่อให้การโฆษณาเสี่ยงโชคเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ประกอบการต้องยึดถือหลักการดังนี้ **ต้องยื่นคำขออนุญาต**ต่อกรมการปกครอง หรือที่ว่าการอำเภอในต่างจังหวัด โดยต้องระบุรายละเอียดของรางวัล วิธีการจับ วันเวลา และสถานที่จับรางวัลให้ชัดเจน **ห้ามเพิ่มราคาสินค้า**ราคาสินค้าที่ใช้ร่วมกิจกรรมต้องเป็นราคาปกติตามราคาท้องตลาด หากมีการบวกราคาเพิ่มเพื่อให้ได้สิทธิชิงโชค จะถูกตีความว่าเป็น "การพนัน" เนื่องจากผู้บริโภคต้องเสียทรัพย์สินเพื่อซื้อสิทธิในการเสี่ยงดวงเพิ่มขึ้น **การแสดงรายละเอียด**ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม การโฆษณาต้องระบุหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข หรือข้อกำหนดในการเสี่ยงโชคหรือในการประกวดชิงรางวัล วันเริ่มต้นและวันสิ้นสุด เขตและสถานที่ของการจัดกิจกรรม สถานที่การทำการเสี่ยงโชค จำนวนและมูลค่าของของแถมพก วัน เดือน ปี และสื่อโฆษณาที่จะใช้ในการประกาศรายชื่อผู้ได้รับรางวัล

การชิงโชคชิงรางวัลที่ถูกกฎหมายไม่ใช่เรื่องยาก แต่ต้องอาศัย "ความโปร่งใส" และ "การทำตามขั้นตอน" หัวใจสำคัญคือการได้รับใบอนุญาตก่อนเริ่มกิจกรรมและการสื่อสารข้อมูลที่ชัดเจนต่อผู้บริโภค เพราะในท้ายที่สุดแล้ว ความเชื่อมั่นในแบรนด์มีค่ามากกว่ายอดขายระยะสั้นที่แลกมาด้วยความเสี่ยงทางกฎหมาย ทั้งนี้หากผู้บริโภคมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสินค้าและบริการติดต่อสอบถามได้ที่ สายด่วน สคบ. 1166 และหากถูกละเมิดสิทธิ์สามารถร้องทุกข์ได้ที่ www.ocpb.go.th